

Den 17. oktober 2022
MIM – 113-22

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plastikdele og dekorative stålplader i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af stoffet chromtrioxid til forkromning af plastikdele og dekorative stålplader i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH) (komitesag). Forslagene giver tilladelse til fortsat anvendelse til konsortiet af virksomheder Lars Chemie, Castelcrom SRL, Matridos S.L.U. og Plating BRAP S.A.U. samt virksomheden Steel Color S.p.A. fra henholdsvis Tjekkiet, Italien, Spanien, Spanien og Italien. Tilladelserne gives efter optag på godkendelseslisten, bilag XIV i REACH, til fortsat at anvende stoffet i perioder indtil udgangen af 2028 eller udgangen af 2031, afhængig af den specifikke anvendelse. Ansøgernes nuværende anvendelser er dækket af en fælles ansøgning fra et konsortium om godkendelse til de samme anvendelser, som der endnu ikke er truffet afgørelse om. Ansøgerne begrundede deres nye ansøgninger med behovet for en længere overgangsperiode for implementeringen af alternativ teknologi, end der forventes givet under konsortiets ansøgning. Forslagene har været drøftet på et videomøde i REACH komitéen d. 27. april 2022 og på et yderligere møde d. 22. juni 2022. Forslagene er sat til afstemning på møde i REACH komitéen d. 27. oktober 2022. Forslagene forventes ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet - ej heller statsfinansielle konsekvenser. Forslagene forventes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen ønsker generelt at begrænse anvendelse af særligt problematiske stoffer i de tilfælde, hvor der ikke kan demonstreres sikker brug, eller hvor der findes egnede alternativer. I de konkrete sager drejer det sig om blandt andet dekorative anvendelser af stoffet, hvor der allerede er egnede alternativer tilgængelige i EU. For konsortiet med fire virksomheder er de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold ikke tilstrækkelige til at sikre arbejdstagere i EU. Kommissionen har derfor fastsat yderligere krav i godkendelsen. Det vurderes, at de pålagte krav ikke vil føre til en tilstrækkelig reduktion af arbejdernes risiko i EU, samt at grundlaget for vurdering af beskyttelsesforanstaltninger og anvendelsesforhold er utilstrækkeligt, fordi der ikke er redegjort tilstrækkeligt for forholdene i ansøgningens fire relativt forskellige virksomheder. I ansøgningen fra Steel Color vurderes de beskrevne risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold at kunne leve op til de danske arbejdsmiljøkrav. I begge ansøgninger er arbejdstageres risiko estimeret som

høj i visse arbejdssituationer og i begge ansøgninger indgår dekorative anvendelser. Endelig er der i begge Kommissionens forslag stillet krav om, at der gennemføres måleprogrammer for arbejdstageres eksponering for chromtrioxid. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene; idet der for Steel Color ansøgningen lægges vægt på vedtagelse af skærpede krav til arbejdstageres brug af åndedrætsværn for visse arbejdsprocesser med høj eksponering, så længe der ikke foreligger måledata, som dokumenterer en eksponering, som ligger væsentligt under den danske grænseværdi for chrom(VI)-forbindelser; idet der for alle fire virksomheder, som indgår i konsortiet lægges afgørende vægt på, at der bør redegøres bedre for arbejdsmiljøforholdene; og idet der for begge ansøgninger lægges afgørende vægt på, at der ikke gives godkendelse til dekorative anvendelser, hvor der er alternativer. Regeringen vil ikke kunne støtte forslagene, medmindre disse krav imødekommes.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til gennemførelsesretsakter om godkendelse af anvendelsen af chromtrioxid til forkromning af plastikdele og dekorative stålplader.

Forslagene er fremlagt i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH). Forslagene har hjemmel i REACH-forordningens artikel 64, stk. 8.

Forslagene behandles i en undersøgelsesprocedure i REACH-komiteen. Afgiver komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget, idet Kommissionen inden for to måneder kan forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned kan forelægge forslaget for appeludvalget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen inden for to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller inden for en måned forelægge forslaget for appeludvalget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen vedtage forslaget.

Forslagene har været drøftet på et videomøde i REACH-komiteen d. 27. april 2022 og på et yderligere møde d. 22. juni 2022. Forslagene er til sat til afstemning på møde i REACH komitéen d. 27. oktober 2022.

Formål og indhold

REACH-forordningens afsnit VII indeholder en godkendelsesordning for særligt problematiske stoffer. Godkendelsesordningens formål er at sikre, at det indre marked fungerer efter hensigten, samtidig med at det sikres, at risici i forbindelse med særligt problematiske stoffer er tilstrækkeligt kontrolleret, og at disse stoffer efterhånden erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige, jf. REACH artikel 55.

Processen med udfasning af særligt problematiske stoffer starter ved optagelsen af stoffet på kandidatlisten, hvor en del virksomheder begynder arbejdet med at skifte til egnede alternativer. Udfasningsprocessen fortsættes ved optagelse på REACH-forordningens bilag XIV (fortegnelse over stoffer, der kræver godkendelse), hvorefter flere virksomheder forventes at udfase stofferne. I sidste ende skal de virksomheder, der stadig har et behov for markedsføring eller anvendelse af stofferne, ansøge om og få godkendelse hertil, idet de skal dokumentere tilstrækkelig kontrol af risici, eller at de socioøkonomiske fordele opvejer risici.

Forordningens bilag XIV indeholder de stoffer, for hvilke der kræves en godkendelse, før de kan markedsføres eller anvendes efter den såkaldte "solnedgangsdato" (det vil sige den dato, hvor anvendelse skal ophøre, med mindre der er indsendt en ansøgning om godkendelse). I ansøgningen om godkendelse af fortsat markedsføring eller anvendelse skal virksomheden godtgøre, at stoffet kan anvendes sikkert, og at der ikke findes egnede alternativer. I de tilfælde, hvor behandling af sagen er påbegyndt efter solnedgangsdatoen, gives godkendelsen fra vedtagelsesdatoen, jf. REACH Afsnit VII.

Forslagene til gennemførelsesretsakter vedrører en forvaltningsafgørelse, hvorefter Kommissionen træffer afgørelse vedrørende ansøgninger fra virksomhederne Lars Chemie, Castelcrom SRL, Matridos S.L.U., Plating BRAP S.A.U. og Steel Color S.p.A. fra henholdsvis Tjekkiet, Italien, Spanien, Spanien og Italien om fortsat anvendelse af op til 213 tons om året af chromtrioxid:

1. Til ætsning af plastikdele, som forberedende trin i funktionel forkromning med dekorativ karakter.
2. Til anvendelse til funktionel forkromning af plastikdele med dekorativ karakter til bilindustrien og sanitære produkter (Lars Chemie (40 tons), Castelcrom SRL (40 tons), Matridos S.L.U. (40 tons), og Plating BRAP S.A.U. (90 tons)).
3. Til anvendelse til farvning og hærkning af rustfaste stålplader (3 tons, Steel Color).

Steel Color S.p.A. og konsortiet bestående af virksomhederne Lars Chemie, Castelcrom SRL, Matridos S.L.U. og Plating BRAP S.A.U. fremsendte den 25. november 2019 ansøgninger om godkendelse af chromtrioxid til ovennævnte anvendelser. Ansøgerne er en del af et konsortium om anvendelse til forkromning af dekorativ karakter (anført af Chemservice GmbH (tidl. Lanxess)), hvor der endnu ikke er truffet afgørelse. Ansøgningerne har i henhold til procedurerne i REACH-forordningen været behandlet af det Europæiske Kemikalieagentur, ECHA, i udvalgene for risikovurdering, RAC, og socioøkonomisk vurdering, SEAC, som den 2. og 5. juni 2021 har afgivet følgende udtalelser:

- **RAC** konkluderede, at der ikke kan fastsættes en nedre grænse for, hvornår stoffet er kræftfremkaldende. Udvalget konkluderede endvidere, at de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som er beskrevet i ansøgningerne, er passende og effektive i forhold til at begrænse risikoen for arbejdstagere og den generelle befolkning via miljøet under forudsætning af overholdelse af disse. RAC udtrykte bekymring over, at effektiviteten af ansøgernes risikohåndteringsforanstaltninger er væsentligt forskellige. RAC anbefalede at arbejdstageres eksponering i godkendelsesperioden dokumenteres i et måleprogram for at sikre, at der ikke er grundlag for at begrænse arbejdstageres risiko yderligere. Endvidere anbefaledes et måleprogram for udledningen til miljøet.
- **SEAC** konkluderede, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgeren. SEAC bemærkede, at alternative teknologier vil blive teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøger, såfremt der tillades tilstrækkelig tid til implementering, samt at ansøger ikke finder den forventede godkendelsesperiode for det konsortium, som de deltager i, tilstrækkelig til implementering af alternativ teknologi. Udvalget bemærkede desuden, at ansøgernes substitutionsplan er troværdig. SEAC har konkluderet, at ansøgeren har påvist, at de socioøkonomiske fordele opvejer de risici for menneskers sundhed eller miljøet, der følger af anvendelsen af stoffet. SEAC har anbefalet, at fristen for fornyet vurdering sættes til udgangen af 2031 for anvendelse 1 og til udgangen af 2028 for anvendelse 2 og 3.

Kommissionen anbefaler på ovenstående baggrund, at der gives en godkendelse med en frist for fornyet vurdering ved udgangen af 2031 for anvendelse 1 og udgangen af 2028 for anvendelse 2 og 3 for de

beskrevne anvendelser under forudsætning af anvendelse af de risikohåndteringsforanstaltninger og anvendelsesforhold, som ansøgerne har beskrevet. Derudover er det en forudsætning, at Lars Chemie, Castelcrom, Matridos og Plating BRAP uddanner arbejdstagere i at udføre tjek af om masker sidder tætsluttende ved brug. Endelig er det en forudsætning, at ansøgerne gennemfører måleprogrammer for arbejdstagernes udsættelse og udledningen til miljøet.

Kommissionen har i sine forslag ikke præciseret de ansøgte anvendelsesområder for at udelukke dekorative anvendelser og har ikke taget højde for SEACs vurdering af den ansøgning fra det konsortium, som ansøgerne er en del af, og som udgør det juridiske grundlag for ansøgernes fortsatte produktion, indtil der træffes afgørelse om de individuelle ansøgninger.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslagene til gennemførelsesretsakter.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Kommissionens forslag til gennemførelsesretsakter under REACH-forordningen har direkte retsvirkning i Danmark og skal ikke implementeres i dansk ret.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslagene har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslagene har ingen statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at medføre væsentlige erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser. En vedtagelse af forslagene skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Det bemærkes, at afledte nationale udgifter som følge af EU-retsakter afholdes inden for de berørte ministeriers eksisterende bevillingsrammer, jf. budgetvejledningens bestemmelser herom.

Høring

Et notat om forslagene har været i skriftlig høring i EU-Miljøspecialudvalget, hvor der er indkommet høringssvar fra Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), der kan bakke op om at støtte forslagene på de angivne betingelser. Dog mener FH, at fristen for fornyet godkendelse bør forkortes til 5 år. Det bemærkes hertil, at fristen for fornyet vurdering ('godkendelsesperioden') især fastsættes under hensyntagen til ansøgernes konkrete muligheder for at anvende alternative stoffer eller teknologier, men at der også tages hensyn til risici og socioøkonomiske forhold. I den aktuelle sag har Kemikalie Agenturets Socioøkonomiske Komité vurderet, at der ikke på nuværende tidspunkt findes alternative stoffer eller teknologier, som er teknisk og økonomisk gennemførlige for ansøgerne, og at ansøgerne ikke har mulighed for at substituere til en alternativ teknologi inden for en kortere årrække.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at der vil være et flertal af medlemsstater, som vil støtte forslagene.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at de særligt problematiske stoffer, som er prioriteret og optaget på REACH, Bilag XIV, som udgangspunkt skal erstattes af egnede alternative stoffer eller teknologier, hvis disse er økonomisk og teknisk levedygtige. Indtil dette kan opnås, skal risici ved fortsat anvendelse være tilstrækkeligt kontrolleret, eller de socioøkonomiske fordele ved fortsat brug skal opveje eventuelle risici for mennesker og miljø.

Forslagene til gennemførelsesretsakter tager udgangspunkt i, at ansøgerne skal overholde de generelle krav i REACH om kontrol af risici for mennesker og miljø samt gældende arbejdsmiljø- og miljøkrav. Det bemærkes, at i begge ansøgninger er de beregnede estimater af ansattes udsættelse for chrom(VI) i arbejdsmiljøet i visse tilfælde er højere end den danske grænseværdi på $1 \mu\text{g Cr(IV)}/\text{m}^3$, og at de målte niveauer generelt ikke er væsentligt under den danske grænseværdi. I en enkelt arbejdsmiljøsituation er der også målt et niveau over den danske grænseværdi i Steel Color ansøgningen. Der bør derfor i begge ansøgninger fremlægges mere præcis dokumentation for ansattes udsættelse, for at det kan afklares, om der er behov for skærpede krav i forhold til beskyttelsesforanstaltningerne og anvendelsesforholdene hos de ansøgende virksomheder. Regeringen vil derfor for Steel Color ansøgningen lægge vægt på, at der vedtages skærpede krav til arbejdstageres brug af åndedrætsværn for visse arbejdsprocesser med høj eksponering. Regeringen vil for ansøgningen med konsortiet af fire virksomheder lægge afgørende vægt på, at der tilvejebringes bedre dokumentation af om beskyttelsesforanstaltninger mindst svarer til de danske arbejdsmiljøkrav, og at disse er tilstrækkelige til at sikre en eksponering af de ansatte, som ligger væsentligt under den danske grænseværdi for chrom(VI)-forbindelser. Det vurderes endvidere, at begge ansøgningers anvendelser bør indsnævres, idet der bør tages højde for konklusionen om, at der er kommercielt tilgængelige alternativer for visse anvendelser i EU, og at der ikke gives godkendelse til dekorative anvendelser, hvor den primære funktion er at opnå en blank overflade, som f.eks. pyntelister, emblemer og dekorative stålplader til arkitektoniske anvendelser. Regeringen vil derfor lægge afgørende vægt på, at der ikke gives godkendelse til dekorative anvendelser.

Regeringen agter på den baggrund at støtte forslagene; idet der for Steel Color ansøgningen lægges vægt på vedtagelse af skærpede krav til arbejdstageres brug af åndedrætsværn for visse arbejdsprocesser med høj eksponering, så længe der ikke foreligger måledata, som dokumenterer en eksponering, som ligger væsentligt under den danske grænseværdi for chrom(VI)-forbindelser; idet der for alle fire virksomheder, som indgår i konsortiet, lægges afgørende vægt på, at der bør redegøres bedre for arbejdsmiljøforholdene; og idet der for begge ansøgninger lægges afgørende vægt på, at der ikke gives godkendelse til dekorative anvendelser. Regeringen vil ikke kunne støtte forslagene, medmindre disse krav imødekommes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.